

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 451
van **EMMILY TALPE**
datum: 20 maart 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

ICF-screening werkzoekenden - Duurtijd indicering

1. VDAB heeft gedurende drie jaar een indiceringsinstrument ontwikkeld en daardoor 43 categorieën geselecteerd uit een totaal van 1.424 categorieën.
 - a) Hoe en met wie precies is dat ontwikkelingsproces verlopen?
 - b) Op basis van welke parameters werden die 43 categorieën geselecteerd?
 - c) Is die keuze definitief of worden die net als het ICF zelf jaarlijks geëvalueerd en desgevallend bijgestuurd?
2. De ICF-methode is zeer tijdrovend, precies omdat het niet om een wiskundig model gaat, maar er ook heel wat menselijke inschatting bij komt kijken. Momenteel gaat het om 12 man-uren die nodig zijn voor het realiseren van één indicering. Blijkens de toelichting van mevrouw Casteleyn van VDAB in de commissie Economie en Werk op 16 maart 2017 zal dit aantal uren slechts mondjesmaat afnemen tot naar schatting 10 uur wanneer de methode helemaal op punt zal staan en dat terwijl de originele inschatting van VDAB op 4 uur werd bepaald, maar dat bleek dan weer te maken te hebben met het feit dat er geen extra budget van 6 miljoen euro kon worden voorzien.
 - a) Heeft de VDAB dan destijds bewust geopteerd voor een gemiddelde inschattingsduur van 4 uur per indiceringstraject?
 - b) Was de minister daar toen van op de hoogte?
 - c) Hoeveel mensen worden ingezet voor een ICF-indicering bij de VDAB en hoeveel tijd besteedt elke persoon gemiddeld dan aan een indicering van in totaal 12 uur?
3.
 - a) Hoeveel medewerkers van de VDAB hebben de opleiding van ICF momenteel gevolgd tot minimaal niveau 2 en zijn dus gecertificeerd om aan de slag te gaan met ICF?
 - b) Hoeveel van deze mensen hebben een opleiding niveau 3 (= niveau medewerkers DABP) gevolgd?
 - c) Bijkomend nadeel van de lange behandelingsduur is dat er ook hier een wachtlijst kan ontstaan van mensen die wachten op indicering.

Is er effectief sprake van een wachtlijst?

Hoe groot is die groep en hoe evolueert die?

- d) Wat is de impact van de schorsing van de uitvoeringsbesluiten van het maatwerk geweest op het functioneren van ICF?
- 4. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 349 van 26 februari 2016 werd gesteld dat sedert 1 april 2015 in totaal 1.533 doelgroepwerknemers aangeworven werden voor collectief maatwerk (personen die effectief aan het werk zijn of aan het werk geweest zijn). Opmerkelijk was echter dat de VDAB niet kon onderscheiden hoeveel van deze 1.533 personen via ICF werden toegeleid.
 - a) Hoe kan men dan de precieze impact van ICF bepalen?
 - b) Is dit geen aangewezen informatie om een betere kwalitatieve evaluatie te maken van ICF?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Liesbeth Homans (502), Philippe Muyters (451)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 451 van 20 maart 2017

van **EMMILY TALPE**

1. a) Het projectteam maatwerk/lokale diensteneconomie en w² van de VDAB Centrale diensten heeft gedurende 3 jaar een indiceringsinstrument op basis van ICF (International Classification of Functioning and Health) ontwikkeld. Dit gebeurde samen met de dedicated consultants sociale economie van de VDAB uit de provincies. Deze consultants hebben jarenlange ervaring in de begeleiding van kwetsbare doelgroepen en in toeleiding naar sociale economie en Werkervaring. De initieel 1454 ICF categorieën werden afgetoetst aan de hand van concrete dossiers van werkzoekenden en werknemers in sociale economie. De officiële en operationele definities werden praktisch vertaald naar een context van arbeidsbemiddeling en -begeleiding. Het wetenschappelijke kader van ICF diende als basis voor een eigen ontwikkeld instrument en werd aangepast aan de noden van de doelstelling. Een aantal medewerkers van dit projectteam hadden toen al de officiële ICF opleidingen gevolgd en de rest van het team volgde later.

Dit onderzoeksproject werd voorgelegd aan Drs. Huib Ten Napel, geaffilieerd hoofd van WHO-FIC Collaborating Centre in the Netherlands en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in Bilthoven Nederland. Het project maatwerk/lokale diensteneconomie en w² werd samen met het indiceringsinstrument op basis van ICF toegelicht aan Drs. Huib Ten Napel en zijn medewerker Coen H. van Gool, PhD. op 19 augustus 2013 in Brussel. Het ontwikkelde indiceringsinstrument op basis van ICF werd door hen goedgekeurd.

Het indiceringsinstrument omvatte initieel een selectie van 49 categorieën uit de groep van 1454 ICF-categorieën. De keuze van deze set van categorieën is gebaseerd op hun relevantie voor het arbeidsmatig functioneren. Er werd gekozen voor het ICF-model voor de wetenschappelijke onderbouwing van het instrument en omdat het bovendien ook erkend wordt door de Wereldgezondheidsorganisatie.

Aan de hand van een eerste statistische analyse wordt deze gegevensset geëvalueerd op de samenhang en inhoudsvaliditeit van de weerhouden categorieën. De set heeft de toets zeer goed doorstaan en het instrument scoorde sterk op betrouwbaarheid en validiteit.

- b) Zie antwoord a)
 - c) In de regelgeving staat dat VDAB jaarlijks een evaluatie moet maken van attesten en indicatoren. Uiteraard wordt ook ICF meegenomen in de evaluatie. We voerden in 2016-2017 een tweede grondig statistisch onderzoek uit waaruit bleek dat het indiceringsinstrument op basis van ICF betrouwbaar en valide is.
2. a-b) De VDAB heeft in 2013 een impactanalyse gemaakt in opdracht van de ministers bevoegd voor Werk en Sociale Economie. De mogelijke scenario's betroffen het aantal indiceringen die mogelijk waren op jaarbasis. Voor wat betreft de duurtijd per indicering werd gesteld dat dit 2 uur langer zou duren dan de toenmalige indicering van doelgroepwerknemers sociale werkplaatsen. Er werd ingeschat dat voor 25% van de mensen meer tijd nodig zou zijn omwille van de complexiteit. Voor deze uitzonderingen werd de indiceringsduur geraamd op 11,33u. Met die

krijtlijnen hebben de toenmalige ministers zich akkoord verklaard. We begrijpen dat een nieuw systeem te maken kan hebben met kinderziektes en men dit zich eigen dient te maken, maar ik verwacht dat men blijft streven naar een inkorting van de duurtijd van de indiceringen.

- c) In 2016 werd gestart met 23 gecertificeerde (opgeleide en in coachingstraject opgenomen) indiceringsconsulenten bij VDAB. Ondertussen zijn er 479 indiceringsconsulenten gecertificeerd die dus effectief indiceringen kunnen uitvoeren.

De gemiddelde duurtijd van de indicering is 12 uur. Hierin zitten ook de uitnodiging, de gesprekken, de administratie, ... Afhankelijk van de medewerking van de werkzoekende, het inzicht in zijn/haar problematiek, de complexiteit van de problemen, ... zal dit korter of langer duren.

3. a) Zie antwoord 2 c)

- b) Niveau 3 is het niveau van de VDAB –specialisten. Dit zijn de masters psychologie van VDAB die een beslissing nemen over het dossier op basis van het advies dat de indiceringsconsulent (van VDAB of andere erkende organisaties) heeft ingediend. Dit zijn er 12 in Vlaanderen en allen VDAB-personeel.

- c) We bekijken niet enkel de wachttijd voor de indicering kan starten, maar bekijken de hele tijdspanne tussen datum van aanmelding werkzoekende voor onderzoek tot en met afwerken dossier met rechtentoekenning en werkondersteuningspakket omdat dit een juister beeld geeft.

Er zijn 2 manieren van toeleden:

(1) De snelle procedure:

[1] automatisch recht voor Personen met arbeidshandicap op basis van attesten van een arts-specialist en/of gespecialiseerde onderzoeken

[2] spoedprocedure: aanmelding in functie van vacature die zo snel mogelijk moet ingevuld worden (ook aanmelding door werkgever)

(2) In onderstaande tabel staan de huidige doorlooptijden voor de niet-dringende dossiers. Dit is in functie van aanvragen van werkzoekenden door VDAB en/of partners of in functie van uitbreiden pool van kandidaten.

Provincie	2015	2016
West-Vlaanderen	6 maanden	2 maanden
Oost-Vlaanderen	6 maanden	3 maanden
Antwerpen	6 maanden	3 maanden
Limburg	7 maanden	4 maanden
Vlaams-Brabant	6 maanden	2 maanden

- d) De schorsing van de uitvoeringsbesluiten zorgde voor veel vertraging in de dienstverlening. Veel medewerkers van VDAB zijn betrokken bij dit project en zodra er iets verandert aan de regelgeving, moeten alle betrokkenen geïnformeerd, opgeleid en gecoacht worden. Ook alle onderrichtingen en werkprocedures moeten gewijzigd worden.

4. Ondertussen hebben we door middel van een statistisch onderzoek gegevens over de volledig ingevulde ICF-profielen. Er zijn 6250 volledig ingevulde ICF-profielen waarvan er 2008 een recht op collectief maatwerk/lokale diensteneconomie of VOP kregen. Van deze 2008 profielen met toegekende rechten kregen 1024 personen een

recht op collectief Maatwerk. Het is op basis van deze gegevens dat een eerste evaluatie van de ICF-indicering werd gemaakt.

Een groot aantal kandidaten kan toegang tot de maatregelen krijgen door middel van een automatisch recht (op basis van een medisch attest van een arts-specialist of screening door gespecialiseerde dienst). Een systematische en periodieke monitoring van aanwerving op basis van ICF of op basis van automatisch recht wordt niet gemaakt.